

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2019; 5(3): 100-103

© 2019 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 16-05-2019

Accepted: 18-06-2019

ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಹೊಲ್ಲೂರ,

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

ಸಂಗೀತ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾನಪದ ವೃತ್ತಿಪರ ಗಾಯಕರು – ಗೊಂದಲಿಗರು

ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಹೊಲ್ಲೂರ, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಗೊಂದಲಿಗರ ಕಲೆ-ಗೊಂಥಳ

ಹೇ ಜೀವಸಂಕುಲವೇ ನನ್ನೊಳಗೆ ನೀವು ಅಡಗಿರುವಿರಿ
ನಾನಿಲದೆ ನೀವಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಜೀವನ ಮೂಲವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ನಾನು ಅಚಲ, ಅಮರ, ಅಜರಾಮರ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಳಗಿದ್ದೇನೆ
ಪ್ರತಿ ಕಣ ಕಣದಲ್ಲೂ ಅಡಗಿರುವ ನಾನು ಬಾಯಿಂದ
ಬಾಯಿಗೆ ಹರಡಿರುವೆ
ನನ್ನೊಳಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳು ಅಡಗಿವೆ ನಾನ್ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ
ನಾನೇ ಜಾನಪದ (ಸಂಗೀತ) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ.

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದೊಡ್ಡಕ್ಕೂ ಕಲೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ, ವೃತ್ತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಗತವಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. “ಜನಪದರಿಗೆ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಒಂದು ಕಲಾವಸ್ತು; ಕಲಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಸ್ತು, ಕಲೆ ಅವರ ಸಮಸ್ತ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಅಂಗ”^೧. ಅಂತಹ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಭಾಗವಾದ ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟವು ಒಂದು. ಇದು ಜನಪದ ರಂಗಕಲೆಯಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯತೆ, ಪ್ರಾಗ್ಲೃತೆಗಳಿರದಿದ್ದರೂ ಜನಪದರ ಭಾವನೆ, ಕಲ್ಪನೆ, ಅನುಭವ, ನಂಬಿಕೆಯ ಗುಣಗಳು ಅಡಗಿವೆ ಅದರ ಇಂಪು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಗೊಂದಲಿಗ್ಯಾರು ಬಂದಾರೊ ಗೊಂದಲ ಹಾಕ್ಯಾರೊ
ಗೊಂದಲ ಹಾಕುತ ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಅಂಬಾಭವಾಣಿಯರ ಧರೆಗಿಳಿಸ್ಯಾರೊ
ಹಾಡುತ ಕುಣಿಯುತ ದೇವಿಯ ಲೀಲೆಯ ಸಾರ್ಯಾರೊ
ಗೊಂದಲ ಹಾಕಿದ ಮನೆಯಲಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸ್ಯಾರೊ
ದೇವಿಯ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗ್ಯಾರೊ
ಗೊಂದಲಿಗ್ಯಾರು ಬಂದಾರೊ ಗೊಂದಲ ಹಾಕ್ಯಾರೊ

ಗೊಂದಲಿಗ ಅನ್ನೊದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಾರರು, ದೇವರುಗುಡ್ಡರು, ಬುಡುಬುಡುಕಾರು, ಗೊರವರು ಹೀಗೆ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿಗಾಯಕರಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಗೊಂದಲಿಗರು. ಇವರ ಆಟದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೊಂದಲಿಗರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಾಗ್ಲೃತೆಗಿಂತ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಳವಾದದ್ದೆಂದರೆ ಅವರ ಸರಳತೆ, ಜೀವನದನುಭವ, ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಶಕ್ತಿದೇವತೆಯ ಅವತಾರವನ್ನು ಹಾಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗ್ಯಾರ ಆಟದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಡು ಹಾಡುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೇಯಾದ

Correspondence

ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಹೊಲ್ಲೂರ,

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ:

ಸಂಗೀತ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ವಾದ್ಯಮೇಳ, ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಣ, ಸೋ ಎನ್ನುವ ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಥಾಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮನಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ತುಂಬಾ ನೈಜ ಕಥೆಗಳಿಗಿಂತ, ಕಥಾ ವಸ್ತುಗಳದ್ದೇ ಮೇಲುಗೈ ಇರುವಾಗ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಆಕಾರಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣೇದರೆ ತೋರಿಸುವ ರೀತಿ ಅದ್ಭುತವಾದುದು! ಇಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಥೆಗಳು ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಪ್ರದೇಶ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯ ಕಥಾ ಹಂದರ, ಅದೆ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರ ಜೀವಾಳವೆಂದರೆ ಅವರ 'ಧ್ವನಿ'ರೂಪ ಅದು ಅವರ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿರೂಪ ಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಗಾಯಕವಾದದ್ದು, ಉಚ್ಚಾರ ಶೀಲವಾದದ್ದು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಬರುವಂತದ್ದು, ಕಿವಿಯಾರೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದರ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದಾಗ ಅನುಭವವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ "ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗಕಾರ" ಒಂದು ಕಡೆ "ನಾಳ್ ನುಡಿಯ ಬೆಡಂಗು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ "ನಾವ್ ಹಾಡುವ ನುಡಿಯ ಬೆಳಗು" ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಗೊಂದಲಿಗರ ಕಥಾನಕದಲ್ಲಿಯೆ ಅದ್ಭುತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮನಮೋಹಕವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ಅವರಿಂದ 'ಸೈ' ಎನ್ನುವಂತೆ (ಆಟ) ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರದ್ದೆ ಆದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಿಗರ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನವು ಒಂದು. ಈ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರಿಗೆ ಗೊಂದಲಿಗರೆನ್ನುವರು. ಈ ಗೊಂದಲಿಗರು ದೇವಿ ಆರಾಧಕರು, ದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ 'ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವುದು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗೊಂದಲ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕವಿಯೋತ್ತಮರಾದ ಪಂಪ, ಹರಿಯರ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ರುದ್ರಭಟ್ಟ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು 'ಸಮೂಹ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಂದಲ ಎಂಬುವುದು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದ, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತೆಂದು ಶಾಂಜ್ಞದೇವನ ಅಭಿಮತ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು 'ಗೊಂಡಲೀ' ಅಥವಾ 'ಗೊಂದಲೀ' ನೃತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೊಂದಲ ನೃತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ೧೦ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಲೇ ಗೊಂದಲ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಗೊಂದಲ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕವು "ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರ"ವರೆಗೆ ಹರಡಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಗೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸ ಗತವೈಭವಿಕರಣಗೊಂಡಂತೆ ಕನ್ನಡದ ಗೊಂದಲ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯ ಜೀವಾಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಮರಾಠಿಯ 'ಗೋಂಧಳ್' 'ಗೋಂಧಳ'ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಕನ್ನಡ ಮೂಲವೆಂದು ಮರಾಠಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಕೋಶಕಾರ 'ಶ್ರೀ ಕೃ ಪಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ' ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥವಾದ "ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಣಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾ" ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಶಬ್ದದ ಮೂಲ ಕನ್ನಡದಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು

ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ 'ಗೋಂದಲಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ! ಹಾಗೇ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಗೊಂದಲಿಗ ಬಾಳು' 'ಗೊಂದಲಿವಾರು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಗೊಂದಲಿಗರದ್ದು ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನ,

ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲ ಸ್ಥಳವಾದರು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಗೊಂದಲಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಹೊರತು ಬೇರಾವ ಭಾಷೆಯು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಕನ್ನಡ ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರು ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ತೂತಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೊಂದಲವೆಂದರೆ ನಂಬಿಕೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಗೊಂದಲಿಗರು ದೇವಿ ಆರಾಧಕರಾಗಿದ್ದು ಇವರು ತುಳಜಾಪುರ ಅಂಬಾಭವಾನಿ, ಕೊಲ್ಲೂರ ಮುಕಾಂಭಿಕಾ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮೈಸೂರ ಚಾಮುಂಡಿ, ಶಿರಸಿ ಮಾರಿಕಾಂಬ, ಸವದತ್ತಿ ಎಲ್ಲಮ್ಮ ಹೀಗೆ ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ಆರಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಹಣೆ ಬರಹ ಬರೆಯುವ 'ಶಟವಿ'ಯನ್ನು ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಇವರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವರು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ, ಆಣೆ-ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೊರಟಾಗ ಎದುರಿಗೆ ಬೆಕ್ಕು, ಕಾಗೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆ-ಕುಳ್ಳು, ಬರಿಕೋಡ-ಬುಟ್ಟಿ ಎದುರಯಿತೆಂದರೆ ಆಶುಭ, ಆಗುವ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆಚಾರವಂತರು ಇವರ ಬಳಿಗೆ ಯಾರೇ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ನೀಡಿಯೇ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ಪನ್ನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇವರು ಗೊಂದಲ ಹಾಕಿದಾಗ ಇವರ ಕಾಲಿಗೆ ಎಲ್ಲರು ನಮಸ್ಕರಿಸಿತ್ತಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ

ಗೊಂದಲ ಎಂದರೆ 'ನಂಬಿಕೆ' ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಎಂಬ ೩ ವಿಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ೩೨ ಜನ, ೧೬ ಜನ ಹಾಗೂ ೮ ಜನ ಗೊಂದಲಿಗ್ಯಾರು ಗೊಂದಲ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗರು ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವ ಮನೆಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಚೌಡಕಿ, ಕವಡಿಸರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಅರಿಸಿನ-ಕುಂಕುಮ ಸೀರೆ-ಕುಬ್ಜಸ ಏರಿಸಿ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಹೋಳಿಗೆ, ಕಡಬು, ಪಾಯಸ, ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಗೊಂದಲ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಬಂಧು ಬಳಗದವರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನೈವೇದ್ಯದ ಬಳಿಕ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಭೋಜನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕ, ಮನೆಯ ಒಡತಿ ಮಾತ್ರ ಗೊಂದಲಿಗರ ಊಟವಾಗುವರೆಗೂ ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕು ಎಲ್ಲರು ರಾತ್ರಿಯಾಗುವದನ್ನೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗರು ಇಳಿ ಹೊತ್ತು ಅಂದರೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗೊಂದಲ ಹಾಕಿದ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸಂತ್ಯಪ್ತವಾಗಿ ಊಟವಾದ ಬಳಿಕ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ. ಅವರು ಸಂತ್ಯಪ್ತವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಹಾಕಿದ ಮನೆಯ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವರಂಗ ಮತ್ತು ಉತ್ತರರಂಗವಾಗಿ ರಂಗವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೂ-ಹಣ್ಣು ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಮಂಟಪ ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಳಸವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳಸಕ್ಕೆ ಸೀರೆ, ಕುಬಸ, ಬೆಂಡೋಲೆ,ಅರಿಸಿಣ, ಸರಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ

ಕುಂಕುಮದಿಂದ ದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಗೋಳಿಸು ಹಾಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ದೇವಿಗೆ ಉಡಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಅಂಬಾಭವಾಣಿ, ಶಾರದೆ, ಮೂಕಾಬಿಂಕೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಭಂಡಾರ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ನಂತರ ಗೊಂದಲಿಗರು ತಮ್ಮ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಧರಿಸಿ ಸಂಬಾಳ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ತುಂತುಣಿ(ಚೌಡಕಿ)-ಶೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಾಳದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಧಗಧಗ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ದಿವಟಿಗೆ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಪತ್ನಿಯ ಸಮೇತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೈನವಿರೇಳಿಸುವಂತೆ ಸಂಬಾಳವಾದನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ದಿವಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಳಸಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಸಿ ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಅಂಬಾಭವಾನಿ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಆವ್ಹಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಗೊಂದಲಿಗರು ದೇವಿಯ ವರ್ಣನೆಯ ಹಾಡು ನಯನಮನೋಹರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಹಾಡು

ಆದಿ ಶಕ್ತಿ ಅವತಾರ ಖರೇ
ಅನ್ವತಿ ಒಳಗೆ ನೀ ಪಿಚಾಚಿ ಖರೇ
ಅನ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕೇ ಖರೇ
ಹರಿಹರ ಬೃಹ್ಮನ ಸೃಷ್ಟಿ ಪಾಲನೆಕಾಗಿ
ಜನನ ಮಾಡಿ ಕಳತಿದ್ದು ಖರೇ^೨

ದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ನಂತರ ಮುತ್ತುದೇರು(ಸುಮಂಗಲಿಯರು) ಮತ್ತು ಗಂಡಸರು ದೇವಿಗೆ ಅರಸಿಣ ಕುಂಕುಮ ಏರಿಸಿ ಆರತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಆರತಿ ಪದ

ಜೈ ದೇವ ಜೈ ದೇವಗಂಬಾ
ಜೈಯಾದಮಾತೆ ಓಪಾಳವಂತ
ಆರತಿ ಓವ್ವಾಳೋನ ಮನ ಭಾವಚಿತ್ತಗಂಬ
ಜೈ ದೇವ ಜೈ ದೇವ ಅಂಬ...^೩

ಆರತಿಯ ನಂತರ ದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ದಿವಟಿಗಿಯು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದತನಕ ಉರಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದರ ಹೊಣೆ ಮನೆಯ ಸೋದರ ಮಾವನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ “ದಿವಟಿಗಿ ಮಾವ” ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಿವಟಿಗಿ ಹಿಡಿದವರು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕವಡೆ, ಹಣೆಗೆ ಭಂಡಾರ, ತಲೆಗೆ ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ದಿವಟಿಗಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕುವ ಕಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರದ್ದು. ಗೊಂದಲಿಗರು ಹಾಡು ಹಾಡುತ್ತಾ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ದಿವಟಿಗಿ ಮಾವನನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮುಜುಗರಕ್ಕೆ ಇಡುಮಾಡಿ ಉಳಿದವರು ನಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೆರೆದ ಜನಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ಕಥೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಜನಸ್ತೋಮ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ದೇವಿಯ ಲೀಲೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಜನರನ್ನು ಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದೇವಿ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ(ಶಿ ಗಂಟೆಯ) ತನಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನವದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿಸಿ ಹಾಡು ಹಾಡಿ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಹರಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟ

ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟದ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ, ಕಥಾವಸ್ತು, ಕಲ್ಪನಾವೈವಿದ್ಯತೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಥಾವಸ್ತುವೇ ಆಟದ ಆತ್ಮವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಥಾ ಹಂದರ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀ ಜೀವನದ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೊಂದಲಿಗರು ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವರಂಗ - ಉತ್ತರ ರಂಗವನ್ನು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಆವ್ಹಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಒಂದು. ಇದು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗೊಂದಲಿಗರು ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ದೇವಿಯ ಲೀಲೆಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಥಾವಸ್ತು ಬೇಕು ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕಿಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದೇ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೂರು ಆಶಯಗಳು” ಎಂದು ಕಾರಂತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟದಲ್ಲಿ ಗಾಯಕ, ವಾದಕರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೇಳೈಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕಥೆಗಾರ ಅವರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಡುತ್ತಾ ಸಂಭಾಷಣೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಮ್ಮೇಳದ ಕಲಾವಿದರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟವು ನಾಂಧಿಯಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ ಉಂಗಳಿಂದ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಇವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ನಿಂತ ಜಾಗವನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಪಂಡರಾಪುರ, ಕಾಶಿ, ರಾಮೇಶ್ವರ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಶಕ್ತಿಯು ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಹಾಡು ಮತ್ತು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬುಡಬುಡಕೇರ ಆಟ, ಕಿಳ್ಳಿಕ್ಕಾತರಾಟ, ಜೋಗೇರಾಟ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳ ಆಟಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಿಗ್ಯಾರ ಆಟವನ್ನು ಕಿನ್ನರಿ ಜೋಗಿ ಆಟದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ರಂಗಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸ: ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು “ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟ ಆಡಿಸುವುದು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಡಿಸುವುದನ್ನು ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಆಟ’ವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟದಲ್ಲಿ “ಶೀಲಾವತಿ ಆಟ ಕಥಾವಸ್ತು” ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಹಾಗೂ “ಕಡ್ಡಿಮಟ್ಟಿ ಸ್ವೇಷನ್ ಮಾಸ್ತರ” ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೂಸಿನ ಕೊಲೆ ಪ್ರಸಂಗ! ‘ಶೀಲಾವತಿ’ ಕಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಥಾ ಭಾಗವಾಗಿರಬೇಕೆ?

ಗೊಂದಲಿಗರ ಆಟದ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ರೋಚಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ರಂಜನೆಯ ರೂಪಕೊಟ್ಟು, ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆಟದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗರು ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಜಾನಪದ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು ಸುಖದುಃಖವನ್ನು ವೈಭವಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಸರಿಂದ ಆಳಿನವರೆಗೂ ಜಾನಪದ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಭಾಷೆ ಏಕರೂಪವಾಗದೇ ಕಲೆಯೂ ರಂಗರೂಪದ ಸಮಯ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆಟ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಲ್ಪನೆ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಅವರ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಗೊಂದಲಿಗರ ಇತರ ಕಲೆ

ಗೊಂದಲಿಗರ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಾ ಕಸೂತಿ ಕಲಾವಿದರು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭಕ್ತಪದ, ಬೀಸುವ

ಪದ, ಸೋಬಾನಪದಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಲಯ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂದಲಿಗ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಲಕಸುಬು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಕೌದಿ ಹೊಲಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಊರೂರು ಅಡ್ಡಾಡಿ ಭಾಂಡೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು. ಗೊಂದಲಿಗರು ಜಗಳಗಂಟರಲ್ಲ ಎಂತಹದ್ದೆ ನ್ಯಾಯವಿದ್ದರು ಕೋರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯರೇ ನ್ಯಾಯಧೀಶರು ಅದಕ್ಕಂದೇ ಗೊಂದಲಿಗರಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟವಾದರೆ “ಊನ” ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು “ಖೂನ” ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ಜನಜನಿತ ಗೊಂದಲಿಗರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿದೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಗೂಢಚಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹಿಸಲು ಈ ಸಂಕೇತಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಭಾಷೆಗೆ “ಖಿವಾರಿ” ಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ :- ಮಾನವ ಗಾಸಗಲಾ - ಪೋಲಿಸ ಬಂದಾ
ಮಾನ್ವಿ ಖಿಪಡಿ ಸರಕದಿಸ್ತಿ - ಏ ಬಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಂಗ ಕಾಣತಾಳ
ಟೋಪ್ಯಾ ಚೋಲ್ - ರೊಟ್ಟಿ ತಗೊಂಡ ಬಾ
ನರಗ್ಯಾಲ ಮಾನ್ವಿ ಲಗಿತಿ - ಗಂಡಗ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಡಿತಾಳಲೊ

ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಗೊಂದಲಿಗರು ಗೂಢಚಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವು ಗೊಂದಲಿಗ ಮುಟುಂಬಗಳು:-

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೊಂದಲಿಗರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಿರತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿ ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಲೆಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುನದುಂದ ತಾಲೂಕಿನ ಕೋಡಿಹಾಳ ಗ್ರಾಮವು ಗೊಂದಲಿಗರ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆಯ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹಲವಾರು ಗೊಂದಲಿಗರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಜೀವನೋಪಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ನಗರ, ಗ್ರಾಮ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ, ಪಟ್ಟಣಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಇಲಕಲ್, ಲೋಕಾಪುರ, ಕೆರೂರ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ದೊರಕಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಪ್ಪ ಅಂಬಾಜಿ ಸುಗತೇಕರ್ ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಗೊಂಧಳೆ(ಗುಡಕರ), ದಿ ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಕೆಂಚಪ್ಪ ಸುಗತೆ, ಮರಿಯಪ್ಪ ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಸುಗತೆ, ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಮರಿಯಪ್ಪ ಸುಗತೆ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಗೊಂದಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗೊಂದಲಿಗರ ಪರಂಪರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಗೊಂದಲಿಗರಲ್ಲದ ಗೊಂದಲಿಗರು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಂತರ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಆರಂಭವಾದಾಗ ಗೊಂದಲಿಗರಲ್ಲದ ಗೊಂದಲಿಗರು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಗೊಂದಲದ ದಿನದಂದು

ಗೊಂದಲಿಗ ಬಾರದೇ ಹೋದಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ತಾವೇ ಗೊಂದಲ ಹಾಕಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನೆ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಅಂತವರಲ್ಲಿ ಅಥಣಿ ತಾಲೂಕಿನ ಯಕ್ಕಂಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಲಿತರು, ಅನಂತಪೂರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರು ಹಾಗೂ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಹಂಪಿಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಗೊಂದಲಿಗರಲ್ಲದವರು ಗೊಂದಲ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ “ಊನಚಿಟಿ ಸ ಊನಚಿಟಿ”. ಇಂದು ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಬದುಕೇ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿರುವಾಗ ಅಷ್ಟಟ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯ ವಾರಸುದಾರರು ಅನನ್ಯ, ದೇವಿಯ ಭಕ್ತರಾದ ಗೊಂದಲಿಗರು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆ ಜಗನ್ನಾತೆ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

೧. ಗೊಂದಲಿಗರ ದೇವೆಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಆಟಗಳು - ೦೩೫೨ ೭
೨. ಶ್ರೀಯುತ ವೆಂಕಪ್ಪ ಅಂಬಾಜಿ. ಸುಗತೇಕರ (ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪುರಸ್ಕೃತರು)-ಬಾಗಲಕೋಟ (ಸಂದರ್ಶನ)
೩. ಶ್ರೀಯುತ ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಮರಿಯಪ್ಪ ಸುಗತೆ (ಗೊಂದಲ ಕಲಾವಿದ)- ಗುಳೇದಗುಡ್ಡ (ಸಂದರ್ಶನ)